
En tydelig stemme

ANMELDELSER

CLARA BRATHOLM

Lege i spesialisering
Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet

Ebba Wergeland

Med fare for liv og helse

Uforsvarlige arbeidstider og hvordan vi avskaffer dem. 129 s, tab, ill. Oslo:

Forlaget Manifest, 2019. Pris NOK 199

ISBN 978-82-8342-077-7

Ebba Wergeland er en tydelig stemme i norsk arbeidsmedisin, og denne boken er intet unntak. *Med fare for live og helse – uforsvarlige arbeidstider og hvordan vi avskaffer dem* er gjenkjennelig lesning for oss som sjonglerer dager og netter. Wergeland tar systematisk for seg temaer som arbeidstidsordninger og forsvarlighet, og ser på både de fysiske, psykiske og samfunnsmessige konsekvensene av å jobbe i ugunstige arbeidstider.

Arbeidslivet er i stor endring, med svekkede rettigheter og økende krav til såkalt fleksibilitet, og boken gir et nyttig historisk blikk på hvorfor dagens ordninger er blitt som de er blitt. Forfatteren fletter også inn anekdoter fra arbeidstakere som har avvikende arbeidstider, helsepersonell intet unntak. Dette aktualiserer bokens innhold og gir oss lesere en følelse av at det virkelig haster å endre dagens ordninger. Det er inspirerende at flere av kapitlene avsluttes med avsnitt som foreslår løsninger på problemene. Nyttig for de tillitsvalgte blant oss.

Problemet med legers arbeidstid er ikke bare spørsmålet om antallet timer, men også hva du faktisk forventes å gjøre de timene du er på jobb. Mange vaktgående yrker har en begrensning på arbeidsbelastningen (f.eks. antallet pasienter man har ansvaret for), men for en heterogen gruppe som leger blir dette vanskelig. Råd i boken, som å «reducere arbeidsmengden på vakt», blir derfor vanskelig å etterleve og mindre relevante for legegruppen som helhet.

Noe av det mest tankevekkende Wergeland beskriver i boken, er utbrenthet som et tegn på en usunn organisasjon. Når strikken er strukket for langt, og ansatte slutter eller blir sykemeldt, kommer arbeidsgiver på banen med tiltak som stressmestringskurs, treningsrom og mindfulness-seanser. Ansvaret for problemet flyttes over til den enkelte arbeidstaker, og sees ikke på som et systemproblem.

Boken er urovekkende lesning for oss som lever på samfunnets grense hva gjelder arbeidstid. Det er bra med et skarpt blikk på våre brutale turnuser, og boken kan anbefales for dem som er interessert i fakta om uforsvarlig arbeidstid. Wergeland har en tydelig stemme i en skremmende rask utvikling, og hennes advarsler er verdt å merke seg.

Publisert: 24. februar 2020. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.19.0816
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2025 Lastet ned fra tidsskriftet.no 21. desember 2025.